

برنامه استراتژیک گروه طب فیزیکی و توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

اسفند ۹۹

مقدمه

گروه طب فیزیکی و توانبخشی بعنوان اولین گروه دستياری مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در تهران فعالیت آموزشی خود را از سال ۱۳۷۴ در مرکز شهدای تجریش شروع نمود. سابقه فعالیت حیطه تخصصی طب فیزیکی و توانبخشی در این دانشگاه به سالهای آغازین دهه پنجاه شمسی و حضور استاد ارجمند جناب آقای دکتر بهرام جفرودی در مرکز پزشکی شهدای تجریش بر می گردد. با توجه به حیطه فعالیت حرفه ای مرتبط با رشته در زمینه های درمان غیر جراحی دردها و بیماریهای اسکلتی عضلانی، توانبخشی بیماریهای ناتوان کننده از قبیل سکته مغزی ضایعات نخاعی، ام اس، نوروپاتی، میوپاتی، قطع اندام، بیماریهای قلبی-عروقی و طب الکترودیگنوز، از ابتدای فعالیت اقدام به ایجاد، گسترش و تعمیق توانمندی های این رشته در مرکز پزشکی شهدای تجریش و سایر مراکز وابسته شده است. ظرفیت و توانمندی این گروه از سال ۱۳۷۳ که با یک عضو هیات علمی تمام وقت و یک عضو پاره وقت و فضای محدود سی متر مربع خارج از بیمارستان شهدای شروع گردیده بود به رشد چشم گیر ایجاد بخش مصوب طب فیزیکی و توانبخشی در دو طبقه با فضای چهارصد متر مربع در مرکز پزشکی شهدای تجریش و بخش آموزشی شهید مدرس و مراکز وابسته امام حسین، مهدیه و اختر، طالقانی، مفید و مسیح دانشوری رسیده است. این گروه در حال حاضر دارای ۱۲ عضو هیات علمی (یک نفر استاد، سه نفر دانشیار، هشت نفر استادیار) مستقر در مراکز مذکور و بیست و چهار دستیار تخصصی و یک دستیار فلوشیپ طب توانبخشی ضایعات نخاعی و ستون فقرات می باشد.

از مراکز وابسته به گروه علاوه بر بخشهای آموزشی و درمانی، مرکز تحقیقات طب فیزیکی و توانبخشی و Neurorehabilitation clinic مستقر در مرکز پزشکی شهدای تجریش و مرکز توانبخشی قلب و عروق و ریه در مرکز شهید مدرس است. دفتر انجمن طب فیزیکی و توانبخشی ایران و هیئت ممکنه دانشنامه تخصصی طب فیزیکی و توانبخشی نیز در این گروه مستقر است.

برنامه راهبردی ذیل را بعنوان راهنمای عملیاتی رشته پیشنهاد میگردد.

چشم انداز Vision

ارائه خدمات جامع طب فیزیکی و توانبخشی در ابعاد آموزشی، پژوهشی و درمانی در سطح استاندارد جهانی در مراکز وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

رسالت Mission

فراهم نمودن امکانات مطلوب نیروی انسانی، تجهیزات، فضا و برنامه های آموزشی جهت تربیت نیروی انسانی و بکارگیری امکانات مربوطه جهت عملی نمودن چشم انداز

SWOT ANALYSIS

	Helpful to achieving the objective	Harmful to achieving the objective
Internal origin (attributes of the organization)	S Strengths	W Weaknesses
External origin (attributes of the environment)	O Opportunities	T Threats

SWOT

قدرت (Strength)

- الف- وجود زیرساختهای مناسب در برنامه های نرم افزاری آموزشی
- ب- وجود هیات علمی توانمند و مطرح در سطح کشور
- ج- وجود مرکز تحقیقات طب فیزیکی و توانبخشی
- د- امکان کسب درآمد از طریق ارائه خدمات بدون هزینه سرباری
- ه- وجود اولین دوره فلوشیپ در سطح کشور
- ز- جایگاه ارزشمند پژوهشی اعضا شاخص هیات علمی در سامانه علم سنجی وزارت بهداشت
- ح- کارنامه قابل قبول دستیاران در امتحان دانشنامه
- ط- برنامه مدون آموزشی دستیاران نسبت به سایر گروههای آموزشی

- ی- جاذبه انتخاب گروه توسط داوطلبان دستیاری در سطح کشور
- ک-انتخاب گروه بعنوان یکی از چهارده گروه دانشگاه از بین تمام گروههای پایه و بالینی بعنوان متمایز رسالت آکادمیک، واجد مزیت رقابتی مثبت و احراز قطب کشوری
- ل-وجود ژورنال علمی انجمن در حیطه مسئولیت مدیر گروه

ضعف (Weakness)

- الف-نبود بخشهای مستقل در مراکز
- ب- هم پوشانی حرفه ای بخشی از خدمات با دیگر رشته های پزشکی
- ج- عدم اولویت خدمات توانبخشی در خدمات بیمارستانی
- د- تحت پوشش بیمه نبودن برخی از خدمات
- ه- عدم وجود بخشهای بستری
- و-عدم استفاده از ظرفیت های موجود در مراکز آموزشی
- ز- رکود علمی و کمبود مشارکت و انگیزش اعضا هیات علمی
- ح-عدم استفاده بهینه از امکانات گروه اعم از مرکز تحقیقات جهت فرایندهای پژوهشی
- ط-نبود طرح درس و برنامه جامع ارزیابی دینامیک عملکرد دستیاران
- ی-ارتقاء نامطلوب اعضا هیات علمی
- ک-استفاده محدود از روشهای آموزشی و ارزیابی سایبری و سیمولاسیون

فرصت ها (Opportunities)

- الف- نیاز روزافزون گروههای مختلف سنی جامعه به خدمات طب فیزیکی و توانبخشی
- ب- مقرون به صرفه بودن اقدامات طب فیزیکی و توانبخشی
- ج- استقبال داوطلبان دستیاری با رتبه های بالا به انتخاب رشته طب فیزیکی و توانبخشی
- د- وجود ظرفیت بکارگیری حمایت های مادی و معنوی خیرین سلامت و منابع خارج از دستگاه
- ه- نیاز حیطه های پزشکی به خدمات گروه در مراکز آموزش و درمانی
- و- استقبال مردم از بکارگیری خدمات طب فیزیکی و توانبخشی
- ز-وجود ارتباط قوی و شناخت گروه از مصادر تصمیم گیری در دانشگاه و سطح کشور
- ح-وجود ارتباط قوی گروه با خیرین و سیاستگذاران کلان کشوری
- ط-جایگاه شاخص و مطلوب پژوهشی برخی از اعضا هیئت علمی در دانشگاه
- ی-تمایز آکادمیک و رقابت مثبت در سطح کشور بعنوان شاخصترین گروه طب فیزیکی و توانبخشی
- ک-تمرکز و هدایت رشته در حیطه حرفه ای و صنفی از طریق انجمن در گروه
- ل-تمرکز و هدایت رشته در زمینه آموزشی و سیاستگذاری حاکمیتی از طریق دانشنامه تخصصی

حوزه های دانشی منتخب دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی جهت تمایز رسالت آکادمیک

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با تشکیل کارگروهی متشکل از مدیران منتخب دانشگاه و جمعی از برترین اساتید و پژوهشگران دانشگاهی و با بررسی عمیق مزیت های رقابتی دانشگاه و اولویت های ملی، گزینه های مختلف را برای تمایز رسالت آکادمیک دانشگاه مورد مذاقه قرار داد و در نهایت موارد زیر را انتخاب نمود.

چشم پزشکی	۱
سم شناسی بالینی و مسمومیت ها	۲
بیماری های ریه / ریه کودکان	۳
جراحی کلیه و مجاری ادراری	۴
بیماری های عفونی / عفونی کودکان / مایکوباکتریوم توبریکولوزیس	۵
داروشناسی / فارماکوکینوزی	۶
چاقی و سندروم متابولیک	۷
علوم تغذیه	۸
بهداشت مواد غذایی	۹
زیست فناوری پزشکی و سلول های بنیادی	۱۰
طب فیزیکی و توانبخشی	۱۱
جراحی فک و صورت	۱۲
اندودنتیکس	۱۳
فوریت ها و سلامت در بلایا	۱۴

حوزه های تمایز آکادمیک دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۲۲ در هیات رئیسه دانشگاه / شورای دانشگاه به تصویب رسید.

تهدیدها (threats)

- الف- وجود تداخلات حرفه ای در حیطه تخصصی طب فیزیکی و توانبخشی
- ب- اولویت نداشتن خدمات طب فیزیکی و توانبخشی در حیطه سلامت
- ج- نبود برنامه جامع راهبردی مراکز آموزشی در زمینه طب توانبخشی
- د- رشد قابل توجه دیگر گروه های طب فیزیکی و توانبخشی در سطوح کشور
- ه- عدم تخصیص اعتبار از طرف دانشگاه و هزینه نمودن اعتبارات در مصارف دیگر جاری بخش
- و- مداخلات گروه های پیراپزشکی
- ز- ارزش پایین خدمات توانبخشی در تعرفه
- ح- تحت پوشش نبودن برخی از خدمات توانبخشی از قبیل خدمات بستری و کاردرمانی

اقدامات استراتژیک

- الف- فعال نمودن اعضای هیات علمی در زمینه پژوهشی و چاپ مقالات
- ب- راه اندازی مراکز Neurorehabilitation در مراکز آموزشی
- ج- راه اندازی مرکز Orthopedic rehabilitation در مرکز طالقانی و اختر
- د- راه اندازی مرکز Pediatric rehabilitation در مرکز مفید
- ه- راه اندازی مرکز women rehabilitation در مرکز مهدیه
- و- راه اندازی مرکز cardiopulmonary rehabilitation
- ز- مطلوب سازی خدمات آموزشی دوره فلوشیپ طب ضایعات نخاعی و ستون فقرات
- ح- بکار گیری اعضای هیئت علمی توانمند با گرایشهای متنوع و مرتبط از جمله: گروههای توانبخشی، طب ورزش، درد
- ط- تداوم و تقویت کسب رتبه های برتر دستیاری در امتحانات دانشنامه و گواهینامه
- ح- حفظ و گسترش حضور کارآموزان پزشکی در بخش ها
- ی- ایجاد تیم های آموزشی درمانی طب توانبخشی با حضور همکاران گروههای پیراپزشکی توانبخشی از قبیل فیزیوتراپی، کاردرمانی، گفتاردرمانی، ارتوپدی فنی، پرستاری توانبخشی در مراکز
- ک- راه اندازی بخش های بستری طب توانبخشی با اولویت مرکز پزشکی شهدا تجریش
- ل- حضور فعال در برنامه های کشوری و تدوین گایدلاین ها و دستورالعمل های مرتبط با حیطة طب توانبخشی
- م- تداوم و تقویت برنامه های ارزیابی و آزمون های دوره ای دستیاری با استفاده از روشهای Minicex, OSCE, Dops, Log Book
- ن- تدوین طرح درس عناوین مهم کوریکولوم آموزشی
- س- فعال سازی مجموعه فضاهای مجازی گروه
- ع- راه اندازس بخشهای مستقل در مراکز امام حسین و مهدیه
- ف- تدوین درسنامه های به روز جهت منابع امتحان
- ض- تشکیل شرکت دانش بنیان با مشارکت اعضای هیئت علمی
- ذ- تدوین و برگزاری دوره های کوتاه مدت حرفه ای مرتبط با رشته
- ظ- برگزاری کنفرانسهای بازآموزی دوره ای
- ق- بررسی و امکان سنجی برقراری تبادل دانشجو و استاد با مراکز داخلی و خارجی